

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ ТОРГІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь _____ **магістр** _____
(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____ **07 Управління та адміністрування** _____
(цифр і назва галузі знань)

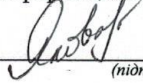
спеціальність _____ **073 Менеджмент** _____
(код і назва спеціальності)

освітня програма _____ **«Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання»** _____
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни _____ **вибіркова** _____
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

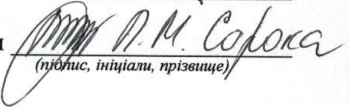
Голова ради з якості вищої освіти факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю
протокол № 4 від 24.12.19р.

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

к.е.н., доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Сорока Л.М.

Рецензенти програми:

д.е.н., професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Меркулов М.М.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	16	4
Модулів: 1	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	Лабораторні заняття:	
Семестр: 1-2	Семінарські заняття:	
	16	4
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
- аудиторне: 3		
- самостійна робота: 6	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік		
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	88	112

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни є комплексна система вивчення положень торговельного підприємництва, його створення, аналізу й прогнозування і безпечного ведення.

Метою вивчення дисципліни є: формування у майбутніх спеціалістів з управління сучасного системного мислення в галузі діяльності торговельних підприємств та організацій, набуття фахівцями практичного використання знань з управління підприємствами торгівлі.

Передумови для вивчення дисципліни: «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Теорія менеджменту», «Мікроекономіка та макроекономіка».

Міждисциплінарні зв'язки «Стратегічний менеджмент та маркетинг», «Економіка підприємства», «Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання»

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

1. Знати:

- специфіку менеджменту в торгівлі;
- особливості функціонального управління підприємствами торговельної сфери;
- напрями вдосконалення менеджменту торгових підприємств в Україні;
- специфіку реалізації функцій управління в торговельних підприємствах;
- засоби управління інформаційними технологіями;
- сучасні процеси торговельної сфери;
- раціональну організацію роботи підприємств торгівлі;
- фактори організаційної діяльності, спрямованої на підвищення соціально-економічної ефективності підприємств.

2. Вміти:

- використовувати методику і методологію економічного аналізу діяльності підприємств торгівлі;
- ґрунтовно вирішувати економічні, організаційно-технологічні та управлінські завдання в цілому;

- використовувати сучасні методи наукового дослідження в процесі вивчення процесів, які відбуваються на підприємствах торгівлі;
- аналізувати існуючий технологічний ланцюг в діяльності підприємств;
- оцінювати ефективність організації діяльності окремих видів підприємств, робити наукові узагальнення та висновки.

3. Комунікація:

- Показувати вміння працювати автономно та в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
- Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- Оволодіти навичками письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

4. Автономність та відповідальність .

- Відповідальність за прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- Управління комплексними діями або проектами.
- Відповідальність професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.
- Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Теоретичні основи торговельного менеджменту	4	2	2				15	4	2	2				18
2	Організаційні основи торгового менеджменту. Управління персоналом.	4	2	2				15	4	2	2				20
3	Економічні основи торгового менеджменту.	8	4	4				20							25
4	Фінансові основи торгового менеджменту.	8	4	4				12							20
5	Стратегія торгового підприємства.	8	4	4				22							25
	Проміжний контроль							4							4
	Разом:	32	16	16				88	8	4	4				112

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Сутність, мета та завдання торгового менеджменту.

Сутність і основні принципи торгового менеджменту. Ціль і завдання торгового менеджменту. Основні функції торгового менеджменту. Механізм торгового менеджменту.

Тема 2. Організаційні основи торгового менеджменту . Управління персоналом.

Вибір організаційно-правової форми діяльності торгового підприємства. Загальні основи управління персоналом торгового підприємства управління чисельністю і складом персоналу. Управління продуктивністю праці. Управління стимулюванням праці.

Тема 3. Економічні основи торгового менеджменту.

Управління товарообігом. Загальні принципи управління товарообігом торгового підприємства. Планування обсягу і структури реалізації товарів. Нормування і планування товарних запасів. Планування надходження і закупівлі товарів. Склад поточних витрат торговельного підприємства. Фактори, що впливають на формування поточних витрат торгового підприємства. Планування поточних витрат. Склад доходів торгового підприємства. Формування цінової політики підприємства. Планування комерційного доходу. Сутність і види прибутку торгового підприємства. Планування формування прибутку. Планування розподілу прибутку. Формування податкової політики торгового підприємства Податкове планування.

Тема 4. Фінансові основи торгового менеджменту.

Управління активами. Склад активів торгового підприємства і принципи їх формування. Управління оборотними активами. Управління необоротними активами.

Управління капіталом. Склад капіталу торгового підприємства і джерела його формування. Управління власним капіталом. Управління позиковим капіталом.

Управління інвестиціями. Форми інвестицій торгового підприємства і завдання управління ними. Управління реальними інвестиціями. Управління фінансовими інвестиціями.

Управління грошовими потоками. Склад грошових потоків торгового підприємства і завдання управління ними. Політика управління грошовими потоками торгового підприємства. Оптимізація грошових потоків торгового підприємства. Оцінка фінансового стану торгового підприємства. Фінансове планування. Система фінансового контролінгу.

Тема 5. Стратегія торгового підприємства.

Сутність стратегії торгового підприємства та принципи її розробки. Поняття стратегії торгового підприємства і її види. Послідовність розробки стратегії торгового підприємства. Методи розробки стратегії торгового підприємства. Стратегічний аналіз господарської діяльності торгового підприємства і методи його здійснення. Формування стратегічних цілей розвитку торгового підприємства. Прийняття стратегічних рішень. Оцінка стратегії торгового підприємства та управління її реалізацією. Оцінка розробленої стратегії розвитку підприємства. Управління реалізацією стратегії і контроль її виконання.

5.2 Тематика семінарських занять

Тема 1. Сутність, мета та завдання торгового менеджменту.

Тема 2. Організаційні основи торгового менеджменту. Управління персоналом.

Тема 3. Економічні основи торгового менеджменту.

Тема 4. Фінансові основи торгового менеджменту.

Тема 5. Стратегія торгового підприємства.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід’ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов’язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов’язкової складової, ще й вибірково. Обов’язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни.

Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Менеджмент і адміністрування торговельних організацій» становить 88 год. (112 год.). Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Менеджмент і адміністрування торговельних організацій»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота за допомогою електронних джерел;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин денна (заочна) форма навчання	Форми звітності
1.	Сутність, мета та завдання торгового менеджменту.	16 (20)	Конспект, реферат
2.	Організаційні основи торгового менеджменту. Управління персоналом.	16 (22)	Конспект, тестові завдання, відповіді на питання
3	Економічні основи торгового менеджменту.	18 (22)	Конспект, Відповіді на питання
4	Фінансові основи торгового менеджменту.	18 (22)	Усне опитування, реферат
5	Стратегія торгового підприємства.	16 (22)	Конспект, тестові завдання
6	Проміжний контроль	4 (4)	МКР
	Разом	88 (112)	

Завдання для індивідуальної самостійної роботи студентів, що навчаються на денній та заочній формі подано у силабусі дисципліни

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та окрім завдання визначених до кожної теми передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю: усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи.*

6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.*

6.3 *Форми підсумкового контролю: залік.*

6.4 *Засоби діагностики результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*

6.5 *Критерії оцінювання результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. Бланк І.А. Торгівельний менеджмент. К.: Ніка-Центр, 2004. 487.
2. Дикань В.Л. Дослідження міжнародних стандартів управління ризиками. *Бізнес Інформ*. 2014. №1. С. 314- 319.
3. Дикань В.Л. Стратегічне управління: навч. Посібник. Київ: «Центр учбової літератури». 2013. 272 с.
4. Духонина О. Управление предприятиями в современных условиях. *Финансовая газета*. Региональный выпуск. 2015. № 10. С. 96-99.
5. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг: навч. посібник. Реком. МОН молодь спорт України для студ. ВНЗ. Київ : ЦУЛ, 2012. 384 с.
6. «Менеджмент організацій»: навчальний посібник для студентів-магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Укладачі: Л.Є. Довгань, І.П Малик, Г.А. Мохонько, М.В. Шкробот. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с.
7. Мазур В.С. Нові підходи і форми менеджменту, як особливого типу управління. Пріоритети економічного розвитку України: історія та сьогодення. Вінниця, 2016. С. 178-183.
8. Менеджмент організацій і адміністрування: навчальний посібник для підготовки до державного іспиту на ступінь магістра зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)». Під ред. С.К. Харічкова, Г.А. Дорошук. Одеса. 2015. 400 с.
9. Небава М. І., Ратушняк О. Г. Менеджмент організацій і адміністрування. Частина 1: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2012. 105 с.
10. Олійник С.У. Теорія та практика менеджменту персоналу: підручник. Х. :НУА, 2013. 376 с. URL:http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1517_53839646.pdf
11. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом: Практикум.: навчальний посібник. Х.: ХДУХТ. 2018. 188с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1829_32362479.pdf

Допоміжні джерела

1. Власова Н. О. Економіка ресторанного господарства: навч. посібник. Харків : Світ книг, 2015. 368 с.
2. Власова Н. О. Економіка торгівлі: навч. посібник. За ред. Н. О. Власової. Харків: Світ книг. 2014. 473 с.
3. Гой І. В. Підприємництво: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури». 2013. 368 с.
4. Колот В. М. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : КНЕУ, 2010. 444 с.
5. Краснокутська Н. С. Підприємницький потенціал як фактор розвитку торговельних підприємств : монографія Харків : «Лідер», 2015. 175 с.
6. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій : навч. посіб. Київ: Знання. 2010. 452 с.
7. Шевченко В. С. Конспект лекцій з дисципліни «Менеджмент та адміністрування (Менеджмент)» (для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030601 – Менеджмент та слухачів другої вищої освіти за спеціальністю 7.03060101 – Менеджмент і адміністрування (за видами економічної діяльності)). Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М.Бекетова, 2016. 104 с.
8. Воронкова В. Г. Теорія організацій : навч.-метод. посібник для другого (магістерського) рівня вищої освіти ЗДІА ден. та заоч. форм навчання в галузі знань 28 «Управління та адміністрування» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 074 (281) «Публічне управління та адміністрування» ЗДІА. Запоріжжя : ЗДІА, 2018. 120 с.

Інтернет-ресурси

1. Сайт Державної регуляторної служби України. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/info/5517>
2. Сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
3. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Сайт Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. URL: <http://www.consumer.gov.ua/default.aspx>
5. Сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://www.sfs.gov.ua>
6. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org/>
7. Сайт Головне управління статистики в Харківській області. URL: <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net/ua/>